No. 3043 Zaterdag 8 April 1939 UTRECHT 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Pasen.

„Zo ge met Christus verrezen zijt, zoekt dan wat hierboven is". (Col. 3, 1).

Het Paasfeest heeft niet die poëzie, niet dat intieme, wat aan het Kerstfeest eigen is. Toch viert heel de wereld, waar ooit Christus' Naam beleden werd, het Paasfeest nog met ons mede.
Er zijn kansels, ook op Ned. grondgebied. waarop over het Evangelie wordt gesproken, maar waarop men ook openlijk durft verklaren, dat het verhaal van Jezus' verrijzenis tot het rijk der vrome legenden behoort. Toch viert men daar ook het Paasfeest. Maar men heeft het gesaeculariseerd, evenals men dit met het Kerstfeest gedaan heeft. Men viert Kerstfeest als het feest, waarop de dagen weer gaan lengen, men viert Pasen als het feest van het jonge, uitbottende leven, als een symbool van de onsterfelijkheid van de „natuur".

Sommigen verwerpen het geloof in Christus' verrijzenis, omdat deze zonder mirakel niet verklaard kan worden. En mirakelen beschouwen ze nu eenmaal als onmogelijk. Alsof dezelfde God, die de natuurwetten schiep, het niet in zijn macht heeft, om tegelijkertijd te bepalen, welke uitzonderingen Hij om bepaalde redenen op die wetten wil maken.

Reeds in de tijden van Christus' leven op aarde waren er mensen, die de mogelijkheid van een opstanding uit de doden ontkenden. Ook de apostelen kregen met die mensen te doen.

Tot hen zegt Paulus: „Indien de opstanding der doden onmogelijk is, dan is ook Christus niet verrezen. Maar zo Christus niet verrezen is, dan is onze prediking ijdel, ijdel ook uw geloof. Dan blijken we bovendien valse getuigen van God te zijn; want we hebben van God [illegible]gd, dat Hij Christus heeft opgewekt, terwijl Hij Hem niet heeft opgewekt, zo niet inderdaad doden verrijzen... Maar zo Christus niet is verrezen, dan is uw geloof zonder nut en zijt ge nog in uw zonden". (I Cor. 15, 13—17).

Wel tragisch is dus feitelijk de toestand van hen, die zich als volgelingen van Christus beschouwen, terwijl ze het geloof in Zijn verrijzenis verloren hebben.

Als men in Christus niets anders ziet dan een wijsgeer, een godsdienststichter, die alleen in bijkomstigheden iets van een Confucius of andere godsdienststichters afwijkt, terwijl men Zijn Godheid en Zijn bovennatuurlijke zending ontkent en Zijn verrijzenis loochent, dan heeft men practisch Christus volkomen prijs gegeven en heeft de viering van het Paasfeest zijn eigenlijke zin verloren. En „zo we alleen voor dit leven onze hoop stellen op Christus, dan zijn we de meest beklagenswaardige van alle mensen". (I Cor. 15, 19).

Doch de apostel wil, dat we elke twijfel aan Christus' opstanding uit de doden zo ver mogelijk verwerpen. Daarom gaat hij voort: „Maar neen, Christus is van de doden verrezen, als Eersteling onder degenen die ontslapen zijn".

Daarin ligt de grote betekenis van het Paasfeest voor ieder onzer. Christus, die gestorven was, is ten leven opgestaan. En door onze verbondenheid met den verrezen Heiland zullen ook wij, na eerst gestorven te zijn, met Christus verrijzen. „Zoals allen immers streven door hun gemeenschap met Adam, zo zullen ook allen door hun gemeenschap met Christus herleven". (I Cor. 15, 22).

Op het vertrouwen in onze toekomstige opstanding is heel ons godsdienstig leven gegrondvest. Ontkent men die toekomstige verrijzenis, dan verliezen alle christelijke levenspraktijken hun zin. Dan wordt het dwaas om naar zelfbeheersing te streven, dan wordt men vanzelf tot een opvatting gebracht welke geen andere levensnorm kent dan „Geniet en sterf". Zo schrijft ook Paulus: „Wanneer de doden niet verrijzen, laat ons dan maar eten en drinken, want morgen gaan we dood" (I Cor. 15, 32).

Maar de doden zullen wèl verrijzen, evenals Christus wèl verrezen is. Christus is gestorven voor onze zonden, en nu Hij verrezen is, sterft Hij ook nimmer meer.

Aan deze waarheid knoopt de apostel de gedachte vast, die ook door de H. Kerk in haar liturgie wordt overgenomen, dat wij, na eenmaal den ouden mens gekruisigd te hebben, niet meer in de zonde mogen terugvallen, maar met en voor Christus moeten blijven leven. „We weten immers, dat Christus, opgewekt uit de doden, niet meer sterft en dat de dood geen macht meer over Hem heeft. Want zijn sterven was een sterven voor de zonde, eens en voor al, maar Zijn leven is een leven voor God. Zo moet ook gij u beschouwen als dood voor de zonde, maar als levend voor God in Christus Jezus". (Rom. 6, 9—11).

In dezelfde zin schrijft de apostel aan de Collossenzen: „Zo ge dus met Christus verrezen zijt, zoek dan ook naar wat hierboven is: waar Christus gezeten is aan Gods rechterhand. Weest bedacht op wat daarboven is en niet op het aardse. Want ge zijt dood en uw leven is met Christus verborgen in God". (Col. 3, 1—3).

Dat is voor ons mede de eeuwige zin van het Paasfeest. Meer dan het bloot herdenken van wat voor vele eeuwen plaats greep, is het tevens de geestelijke opstanding van hen, die dood waren naar de geest. En voor hen, die in den verrezen Heiland het leven reeds hadden gevonden, is het de versterking van de band, waarmede zij aan den Overwinnaar van de dood verbonden zijn.

En naarmate de band met Hem, die zich het Leven zelf noemt, sterker wordt, zal men zich meer los maken van het vergankelijke, meer bedacht zijn „op wat daarboven is".

De Curaçaose Begroting voor 1940.

Bij de Staten is ingediend de begroting voor het volgende jaar een lijvig boekdeel, waaraan we het volgende ontlenen:

De opbrengsten van de meeste belastingen hebben in 1938 de raming overschreden. Uitzonderingen vormen de belasting op openbare verkopingen van roerend goed, de gebruiksbelasting, alsmede de hondenbelasting. Ook van de meeste inkomsten van onderscheiden aard overschreden de opbrengsten de ramingen.

De raming der belastingen voor het jaar 1938 bedroeg *f* 6.802.700,— terwijl de opbrengst was *f* 7.242.917,—. De raming van de inkomsten van onderscheiden aard gaf een cijfer van *f* 3.040.337,—. De opbrengst overschreed deze raming en bedroeg *f* 3.510.193,—.

De meeste belastingen brachten meer op dan in het voorafgaande jaar. Hetzelfde kan gezegd worden van de andere inkomsten.

Het jaar 1939 geeft als eindcijfer van de raming der middelen, zoals verhoogd bij de ingediende suppletoire begrotingen een bedrag van *f* 12.007.760,—. Voor het jaar 1940 is de raming *f* 11.808.160,—.

Het totaal der uitgaven is voor het jaar 1940 begroot op *f* 11.668.204,— zodat de uitgaven gedekt zijn.

Het verschil tussen de raming der middelen en inkomsten voor het jaar 1940 en de begroting der uitgaven, zijnde *f* 139.956,— blijft gereserveerd voor verhoging van de voor 1940 uitgetrokken bezoldigingsbedragen indien in de loop van het jaar 1939 een nieuwe bezoldigingsregeling voor Gouvernements-ambtenaren wordt ingevoerd.

Bij de raming der middelen voor het dienstjaar 1940 is de nodige voorzichtigheid betracht.

Hierna volgt een vergelijking van de loop der middelen over de jaren 1933 — 1940.

De oorspronkelijke ramingen voor 1938 zoals vastgesteld bij beschikking van den Gouverneur van 22 Juli 1937 (P. B. no. 82) waren als volgt:

Ontvangsten	*f* 8.190.037,—
Uitgaven	*f* 8.076.968,—
Voordelig verschil	*f* 113.069,—

Aan de hand van de ontvangsten van het jaar 1938 is de begroting der uitgaven achtereenvolgens bij beschikking van 7 April 1938 (P. B. no. 39), bij beschikking van 2 December 1938 (P. B .no. 108) en bij beschikking van 12 December 1938 (P. B. no. 119) verhoogd en gebracht op respectievelijk *f* 9.370.811,—, *f* 9.843.143,— en *f* 9.839.143,—.

Bij deze aanvullende begroting liep de raming der middelen op onderscheidenlijk tot *f* 9.378.037,—, *f* 9.838.037,— en *f* 9.848.037,—.

De voorlopige uitkomsten van de dienst zijn als volgt:

Ontvangsten	*f* 10.753.110,—
Uitgaven	*f* 10.032.443,—
Voordelig verschil	*f* 720.667,

De werkelijke uitgaven hebben de raming overschreden met *f* 193.300,—.

De middelen brachten *f* 910.073,— meer op dan de raming, de suppletoire ramingen inbegrepen.

De rekening met Nederland wees op 31 December 1938 een tegoed voor Curaçao aan van *f* 1.675.880.—.

We lezen verder bij de artikelen.

De toenemende werkzaamheden ter Gouvernements-Secretarie maken uitbreiding van het personeel met 2 schrijvers noodzakelijk.

In verband met de in het jaar 1940 te houden volkstelling behoeft het personeel van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsbureau op Curaçao vermeerdering met 2 klerken, 3 schrijvers en 4 controleurs, terwijl om dezelfde redenen voor Aruba een bezoldiging voor 2 controleurs extra uitgetrokken is.

Toeneming der werkzaamheden maakten uitbreiding van het personeel ten kantore van de districtmeesters op Curaçao met een schrijver op elk dezer kantoren noodzakelijk.

Om dezelfde reden is het aantal schrijvers ten kantore van den Gezaghebber van Aruba met drie verhoogd.

In vergelijking met de begroting voor het jaar 1939 — inclusief de 2e suppletoire begroting — is het aantal leerkrachten voor het Openbaar Onderwijs gestegen van 60 tot 62, hetgeen verband houdt met het natuurlijk accres van het aantal leerlingen en de uitbreiding van de Emmaschool te Willemstad.

In vergelijking met de begroting voor het jaar 1939 — inclusief de 2e suppletoire begroting — is het aantal leerkrachten van het R.K. Bijzonder Onderwijs — de vakonderwijzers(essen) niet inbegrepen — gestegen van 297 tot 315, voor het overige bijzonder onderwijs van 15 tot 17. Een en ander is het gevolg van het steeds toenemend aantal leerlingen.

Voor nieuwe scholen vinden we:

Curaçao:	
Bouw en inrichting van 3 lokalen c.a. voor een filiaalschool te Rio Canario van de H.J.A. Schroeder-school voor Mulo te Emmastad	*f* 30.000,—
idem voor 3 lokalen en een overdekte speelplaats aan de R.K. Jongensschool te Salinja	„ 30.000,—
overdekte speelplaatsen aan 2 scholen voor G. L. O. B.	„ 10.000,—
bouw van een galerij en een afrastering voor de R.K. school voor G.L.O.A. te Jan Doret	„ 5.000,—
Totaal	*f* 75.000,—
Aruba:	
Bouw en inrichting van 3 lokalen aan de R.K. meisjesschool voor G.L.O.B. te Oranjestad	*f* 22.000,—
idem voor 2 lokalen en een overdekte speelplaats voor de Bijzondere Protestantse school voor G.L.O.A. te Piedra Plat	„ 12.500,—
Inrichting van drie lokalen voor de nieuwe G.L.O.A. school te Sta. Cruz	„ 3.900,—
Idem van twee lokalen voor voor de nieuwe G.L.O.A. school te Noord	„ 2.600,—
Idem van een lokaal voor de G.L.O.B. school voor jongens te St. Nicolaas	„ 1.250,—
Bouw van een speelplaats met overdekt gedeelte met inbegrip van grondaankoop voor de G.L.O.B. school voor jongens te St. Nicolaas	„ 6.500,—
Totaal	*f* 50.000,—
Bonaire:	
Bouw van een galerij en afrastering ten behoeve van de G.L.O.A. school te Rincon	*f* 5.000,—

Uitbreiding van de H.J.A. Schoederschool te Emmastad op Curaçao is nodig in verband met de toename van het aantal leerlingen. Eind 1938 bedroeg dat 278. Het ligt in de bedoeling een filiaalschool te Rio Canario te stichten welk woonoord na Emmastad de meeste leerlingen levert.

De R.K. Jongensschool te Salinja op Curaçao bestaande uit 3 lokalen, waarin thans reeds 4 leerjaren zijn ondergebracht, moet noodzakelijk worden afgebouwd door bijbouw van 3 lokalen en van een overdekte speelplaats.

Voor het jaar 1940 zullen wederom twee scholen op Curaçao van een overdekte speelplaats worden voorzien, zulks in verband met de invoering van het leervak lichamelijke oefening.

De R.K. Jongensschool voor G.L.O.A. te Jan Doret op Curaçao heeft dringend behoefte aan een galerij (o.a. voor de schoolvoeding) en een afrastering.

De bezetting van de R.K. meisjesschool voor M.U.L.O. te Oranjestad op Aruba neemt sterk toe. Op 16 Januari 1939 waren er 502 leerlingen. Met ingang van 1 Januari 1940 zal zij omgezet worden in een school voor M.U.L.O., terwijl gelijktijdig daarnaast een school voor G.L.O.B. zal worden opgericht, waarvoor voorlopig drie lokalen voldoende worden geacht.

De bijzondere Protestantse school te Piedra-Plat heeft met ingang van 9 Januari 1939 wederom recht op subsidie verkregen. Er zijn thans 38 leerlingen ingeschreven; een deel ervan ontvangt onderwijs in een kleine consistoriekamer, de rest in de kerk. Deze toestand eist dringend verbetering, waarvoor voorlopig twee lokalen en een overdekt terras [illegible]

Ten behoeve van de in het jaar 1939 te bouwen nieuwe G.L.O.A. scholen te Sta. Cruz en Noord en G.L.O.B. scholen te St. Nicolaas dienen in het jaar 1940 enkele lokalen te worden ingericht.

De aanleg van een gedeeltelijk overdekte speelplaats ten behoeve van de R.K. Jongensschool voor G.L.O.B. te St. Nicolaas en aanbrenging van een hulplokaal daarin is zeer urgent, mede met het oog op het geven van les in lichamelijke oefening.

Het openbaar voorbereidend onderwijs zal enige uitbreiding ondergaan door toevoeging van voorbereidende klassen aan de Emmaschool op Curaçao en de Prins Bernhardschool op Aruba.

In artikel 30 vinden we *f* 45.000.— om te zijner tijd uitvoering te kunnen geven aan een subsidie-regeling voor de ambachtsschool van de R.K. Volksbond, welke regeling zal worden opgenomen in de gouvernements beschikking vereist ingevolge het bepaalde in artikel 126 der Onderwijsverordening 1935.

In verband met de uitbreiding van het luchtnet der K.L.M. met een wekelijkse dienst op Suriname is het bedrag der subsidie aan voornoemde maatschappij met *f* 25.000,— verhoogd.

Voorts is ten behoeve van de Jubileum Stichting voor Zuigelingenverzorging en Moederschapszorg een bedrag van *f* 5000,— uitgetrokken.

De werkgevers in Nederland van het tijdelijk in Curaçao gedetacheerde personeel der burgerpolitie moeten gedurende de [illegible] de Nederlandse pensioengrondslag, aan het Algemeen Burgerlijk pensioenfonds blijven doorbetalen. Detachering geschiedt daarom in dier voege dat het Gouvernement van Curaçao gedurende die tijd deze verplichting overneemt, waartegenover staat dat aan die tewerkstelling in ons gebiedsdeel geen gevolgen ten aanzien van de Curaçaose pensioenlast verbonden zijn.

In verband met de omvang der werkzaamheden bij de voogdijraad en gelet op de omstandigheid, dat de secretaris dikwijls voor dienst afwezig is, is een plaatsvervanger gewenst, waarom bezoldiging voor een klerk extra uitgetrokken is.

Financiën en Post vragen 18 nieuwe krachten.

Verder lezen we dan:

Het komt den Gouverneur juister voor om in de toekomst kapitaalsuitgaven en bedrijfs- en onderhoudskosten in afzonderlijke artikelen op te brengen.

In het totaalbedrag ad *f* 72.500,— is onder artikel 75 aanschaffing van radiotoestellen *f* 57.500,— begrepen ten behoeve van de luchtvaartdienst. Het restant ad *f* 15.000,— is benodigd voor aanschaffing van een versterkerinrichting voor den omroepzender ten behoeve van de CUROM.

Na het gereedkomen van de automatisering der telefoon is toename van het aantal abonnés te verwachten, waarmede uitbreiding van het kabelnet dient gepaard te gaan mede omdat op meerdere plaatsen geen lijnen meer in de bestaande kabel beschikbaar zijn.

Voor de kustverlichting wordt een assistent-technisch ambtenaar opgebracht. Deze ambtenaar is nodig wegens uitbreiding van de kustverlichting en de meteorologische dienst en vervanging van den technisch ambtenaar bij werkzaamheden op de eilanden of tijdens verlof. Hij zal tevens belast worden met het toezicht op de Koningin Emmabrug, tengevolge waarvan onder artikel 80 geen opzichtersloon behoefde te worden uitgetrokken.

Tengevolge van het te verwachten meerdere gebruik van leidingwater, vooral op Aruba, is voor het jaar 1940 de post voor bedrijfs- en onderhoudskosten opnieuw moeten worden verhoogd.

De in het jaar 1938 plaats gevonden hebbende overschrijding is deels te wijten aan het sterk verhoogde waterverbruik, deels aan de stijging van lonen en materiaalprijzen. Tegenover de meerdere uitgaven staan evenwel hogere inkomsten.

Het komt ondergetekende juister voor de kosten wegens aanleg en onderhoud van dammen en die van putten ook voor de eilanden buiten Curaçao afzonderlijk op te brengen en voor ieder artikel aan te geven hoe de verdeling der gelden over de eilanden zal geschieden.

In het voor dammen (Curaçao) uitgetrokken bedrag *f* 20.000,— is de aanschaffing begrepen van een ploeg met aangebouwde scraper voor het doelmatig verwijderen van aanspoelsel in de bestaande dammen en voor een aanleg van nieuwe dammen, met welke aanschaffing *f* 5000,— gemoeid is.

Wegens een steeds groeiende omvang van de Dienst der Openbare Werken dient het personeel voor het jaar 1940 uitgebreid te worden met:

Curaçao:
- 3 assistenten-technisch ambtenaar
- 2 uitvoerders voor timmer- en montagewerk
- 2 schrijvers.

Aruba:
- 1 schrijver

Tot nu toe werden de uitgaven voor het onderhoud van plantsoenen voor een deel verantwoord op „Landsgebouwen" en voor de rest op „Reinigingsdienst".

Het komt den Gouverneur juister voor deze uitgaven *f* 27.500,— onder een afzonderlijk artikel op te brengen.

De uitbreiding omvat de aanleg van plantsoenen op het Johan van Walbeeckplein, de beide pleintjes tussen de Nieuplein, de beide pleintjes tussen de Nieuwstraat en het Waaigat, het plein rondom de Prinses Beatrixboom, het Simon Bolivarplein gedeeltelijk, de pleintjes en grondstroken op Mundo Nobo, de grondstrook ten Westen van het voetbalveld alsmede beplanting langs de van Eijck van Voorthuyzenweg.

De tegenwoordige politiewacht te Montagne is te klein voor haar tweeledig doel. Deze wacht wordt n.l. behalve voor de politie ook gebruikt door den districtmeester voor het houden van zittingen. Bij bouw van een nieuwe wacht zal de oude goede dienst kunnen verrichten als spreek- onderzoekkamer voor de gouvernementsvroedvrouw van Rust. Momenteel moet zij de patiënten naar Sta. Rosa laten komen.

De vroedvrouw oefent thans haar dienst uit in een onogenlijk gebouwtje achter de politiewacht Dominguito gelegen. Hierin dient verbetering te worden gebracht door bouw van woning met spreek- en onderzoekkamer overeenkomstig die te Sta. Maria.

Het kantoor te Dokterstuin, waarin het beheer van het 3de district is ondergebracht, bestaat uit slechts een lokaal, waarin behalve de districtmeester nog twee ambtenaren dienst moeten doen.

Bij behandeling van aangelegenheden van meer vertrouwelijke aard zijn laatstgenoemden gedwongen het kantoor te verlaten en hun werkzaamheden op het politiebureau voort te zetten.

Teneinde aan deze toestand, welke zeer zeker niet in het belang van de dienst is een einde te maken dient een nieuw kantoor gebouwd te worden, bevattende een kamer voor den districtmeester, een werkkamer voor het personeel, een wachtkamer voor het publiek en enkele andere voorzieningen.

In het uitgetrokken bedrag zijn mede begrepen de nodige uitgaven voor een sanitaire inrichting bij de politiewacht te Dokterstuin.

De behoefte aan een politiewoning te Dokterstuin wordt sinds lang gevoeld, aangezien huizen daar ter plaatse zo goed als niet te bekomen zijn.

Het Gouvernement bezit op St. Willebrordus geen gebouw, waar de districtmeester, de gouvernements geneeskundige en de vroedvrouw spreekuur kunnen houden. Momenteel wordt daartoe een aan de Missie toebehorend lokaal (waarin ondergebracht een naaicursus) gebezigd.

Voor het jaar 1940 staat op het programma voor Curaçao: oprichting van een stationsgebouw op Hato en verbetering van de afwatering van het vliegveld; voor Aruba: het aanbrengen van nachtverlichting.

Het oorspronkelijke plan voor de bouw van scholen aan het Hendrikplein, waarvan de kosten op *f* 200.000,— zijn begroot, is in overleg met den Inspecteur van het Onderwijs en de Hoofden der betrokken scholen gewijzigd en uitgebreid.

Deze uitbreiding omvat bijbouw van een handwerk-, teken-, type- en natuurkundelokaal en geschiedt omdat het geven van onderwijs in deze vakken in gewone leslokalen bezwaren ontmoet.

Door hogergenoemde lokalen op de eerste verdieping te projecteren was het mogelijk daaronder bovendien twee overdekte [illegible]

De kosten van het gewijzigde plan zijn nader begroot op *f* 280.000,— te verdelen over drie bouwjaren.

In de memorie van toelichting op de begroting voor het jaar 1939 kwam reeds het nijpend plaatsgebrek in het krankzinnigengesticht ter sprake en werden voorstellen tot verbetering aangegeven.

Bij ontwerp 2e suppletoire begroting voor hetzelfde dienstjaar is voorgesteld de toen daarvoor uitgetrokken bedragen af te voeren, aangezien de toestand in het gesticht maatregelen van meer ingrijpende aard eist.

In verband met het steeds groeiend aantal verpleegden en gelet op de omstandigheid dat op de allereerste plaats uitbreiding van de vrouwenafdeling noodzakelijk is, heeft het Bestuur besloten een geheel nieuwe afdeling voor mannen te bouwen en de bestaande paviljoens geleidelijk voor de verpleging van vrouwelijke patiënten te bestemmen. Voor het jaar 1940 is de helft van het vermoedelijk benodigde bedrag uitgetrokken. *f* 100.000,—.

Zoals nader uiteengezet in de toelichting ligt het in het voornemen de verpleging der mannelijke patiënten van het Rustoord Groot Kwartier op te dragen aan een Broeder-Congregatie.

Voor deze Broeders dient een tehuis gebouwd te worden plaats biedende aan ongeveer 20 personen; voor de meubilering daarvan dragen de Broeders zelf zorg. *f* 70.000,—.

Het Bestuur heeft het plan opgevat om nabij Rustoord Groot Kwartier een gesticht te bouwen voor verwaarloosde kinderen (Bestuurskinderen). Hun aantal wordt voorlopig op 50 geschat. Het zal economisch zijn de leiding en verzorging daarvan op te dragen aan de Broeders van het Rustoord, uiteraard onder toezicht van den geneesheerdirecteur *f* 85.000—,.

Het parket heeft dringend behoefte aan uitbreiding der kantoorruimte. Aangezien de kamer achter de Statenzaal ingericht is voor den griffier der Staten, is de gewenste uitbreiding niet anders te verkrijgen, dan door uitbouw van het Stadhuis over de regenbak van de gevangenis.

Op Aruba worden 2 ambtenarenwoningen gebouwd teneinde enigermate te voorzien in het tekort aan geschikte woningen voor ambtenaren te Oranjestad op Aruba.

Om vorenstaande reden is de bouw van twee onderwijzerswoningen te St. Nicolaas op Aruba eveneens gewenst.

Overeenkomstig de wens van de bevolking van Aruba zal in 1940 een muziektent worden opgericht. De meest geeigende plaats daartoe is het park.

De voornaamste winkelstraten te Oranjestad en St. Nicolaas zullen van trottoirs worden voorzien.

Voor aankoop van plantages wordt gevraagd ƒ40.000,—.

De motieven, welke geleid hebben tot het opbrengen van deze post, zijn het streven naar vermeerdering van domeinbezit en het bevorderen van het kleinlandbouwbedrijf. Het Bestuur acht het wenselijk ieder jaar, uiteraard voor zover de middelen zulks gedogen, over gelden voor genoemd doel te kunnen beschikken.

Wat de krankzinnigenverpleging betreft, ligt in de bedoeling de verpleging der mannelijke patiënten welke tot nu toe berustte bij een verpleger en 13 niet ter zake kundige oppassers over te dragen aan een Broeder-Congregatie, volledig vertrouwd met de verpleging van krankzinnigen. Deze Broeders dragen zorg voor de meubilering en het inwendig onderhoud van hun klooster, en bekostigen zelf uitrusting, overtocht, vacantie en pensioen, zomede voeding en kleding. Daarvoor zullen zij een vergoeding genieten berekend als volgt:

Broeder-overste	ƒ 4200,—	per jaar
Gediplomeerd Br.	ƒ 2600,—	per jaar
niet gedipl. Br.	ƒ 15.00,—	per jaar

Het Bestuur verwacht van deze maatregel, waarbij de tegenwoordige oppassers geleidelijk afvloeien en vervangen zullen worden door geschoolde krachten, een aanmerkelijke verbetering van de verpleging der krankzinnigen.

Teneinde wanordelijkheden te voorkomen dient in het melaatsengesticht dag en nacht een oppasser aanwezig te zijn. Om deze reden moest het Bestuur overgaan tot aanstelling van een tweede oppasser.

De werkzaamheden van den technisch ambtenaar bij de Hygienische dienst zijn door de uitbreiding van de stad, het onderzoek van schepen voor vrijstellingscertificaten, het desinfecteren van vliegtuigen, zodanig toegenomen dat andere hygienische werkzaamheden b.v. bestrijding van muggen, inspectie van erven en koralen enz. niet naar behoren kunnen plaats hebben. De opgebrachte controleur zal tevens in geval van ziekte of verlof van den technisch ambtenaar deze moeten vervangen.

Het personeel, werkzaam bij de veterinaire dienst dient voor Curaçao uitgebreid te worden met een werkman en voor Aruba, met een vakwerkman en twee controleurs ten behoeve van het abattoir en de openbare markten aldaar.

Aangezien landbouw en visserij thans ressorteren onder den Directeur van het Departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken en Veeteelt onder den Gouvernements Veearts, komt het den Gouverneur juister voor deze splitsing ook in de corresponderende begrotingsposten tot uiting te laten komen. Om deze reden is een bedrag opgebracht van ƒ 5.000,— voor steun aan de veeteelt.

In verband met de toestand waarin de in bedrijf zijnde ziekenauto's thans verkeren is het te voorzien dat zij in 1940 voor dit doel niet meer geschikt zullen zijn.

Aangezien thans ook landbouwzaken onder het Departement Accountantsdienst Sociale en Economische Zaken ressorteren, wordt het juister geacht de posten wegens bezoldigingen enz., van het personeel, benevens die wegens voorschotten, proefnemingen enz., welke op de laatste begrotingen onder de IIde Afdeling voorkwamen, thans in de VIIde Afdeling onder te brengen.

Ook de posten betreffende de accountantsdienst zijn hierop ondergebracht.

Om redenen vermeld zijn bedragen opgebracht ten behoeve van de landbouw en de visserij, zomede voor steun aan de zoutindustrie.

De voorschotten zullen worden aangewend voor bevordering en modernisering van de visvangst, voor bevordering van de landbouw in het algemeen en van de aloe-cultuur in het bijzonder.

De exportpremies op zout zijn nodig om het Curaçaose product concurrerend op de wereldmarkt te kunnen brengen.

In het bedrag uitgetrokken voor „andere uitgaven" zijn begrepen de exploitatiekosten van een zaadkwekerij op St. Eustatius, in het leven geroepen om de te gebruiken zaaizaden te verbeteren.

heden, zoals Nederland er een is, te wijten zijn aan een soort van tijdelijke crisis en niet aan veranderingen, sinds 1931 gemaakt in de structuur van de staathuishoudkunde van de wereld, lezen wij in de N. R. Ct.

Dr. Colijn, de minister-president, doet wat hij kan om zijn landgenoten te doen beseffen, dat zij in een nieuwe wereld leven, maar hij moet daarbij voorzichtig te werk gaan. Hij wordt er van beschuldigd zijn oude geloof in het vrije handelsideaal te hebben verraden en de liberalen in de Tweede Kamer zijn door zijn verdediging niet tevreden gesteld.

Het zeer hoge werkloosheidscijfer van 431.000 aan het eind van verleden jaar wordt door vele Nederlanders, grote zakenlieden en politici met gelatenheid gedragen, daar dit volgens hen grotendeels te wijten is aan de bestaande internationale handelsbeperkingen.

De schrijver analyseert dan de werkloosheidscijfers en geeft een uitvoerige uiteenzetting van de oorzaken, die naar veler oordeel daartoe hebben geleid. Voorts somt hij de maatregelen, welke ter bestrijding van dit euvel worden aangewend, op en geeft de kosten van de steunverlening aan werklozen zowel als aan de landbouw op als een milioen gulden per dag.

Het andere vraagstuk dat de Nederlandse regering voortdurend bezig houdt, is de internationale toestand. Dat is in de eerste plaats de betrekkingen van Nederland met Duitsland en Japan en in de tweede plaats de betrekkingen tussen de grote mogendheden onderling, in de woorden van Dr. Colijn: Nederland en Nederlands-Oost-Indië liggen beide in het middelpunt van de storm. Nederland heeft noch de financiële hulpbronnen om een Maginot-lijn aan de Duitse grens te bouwen, noch de troepenmacht om zulk een lijn te bezetten. Troepenbewegingen geven de strategische positie van Nederland slechts onvoldoende aan.

Het is genoeg te herinneren, zegt de schrijver, aan Rotterdam's afhankelijkheid van z'n natuurlijk „Hinterland". Er is niet de inste reden te geloven, dat de Duitse regering tot dusver pressie van welke aard ook heeft uitgeoefend op de Nederlandse, maar de mening, dat zulk een pressie te eniger tijd zou kunnen worden uitgeoefend, heeft grote invloed op de openbare mening. Hoewel beredeneerde critiek op het nationaal-socialisme geenszins verboden wordt, hoedt men zich toch tegen prikkelende uitlatingen.

Ten opzichte van Japan wordt eveneens een behoedzame politiek gevoerd. De Nederlandse belangen in China zijn onbetekenend en zolang er geen rechtstreekse bedreiging van Oost-Indië is, zal de Nederlandse regering zich waarschijnlijk niet geneigd voelen enig werkzaam aandeel te nemen in een mogelijk optreden in het Verre Oosten. Maar als voorzorg gaat men voort de verdediging van Oost-Indië, voornamelijk in de lucht en ter zee, te versterken.

Dicht bij huis wordt alles aangewend om de betrekkingen met België te verbreteren, de handelsnaijver tussen Rotterdam en Antwerpen ten spijt. De schrijver wijst in dit verband op het a.s. bezoek van Koningin Wilhelmina aan Brussel, maar legt tevens de nadruk er op dat er generlei kwestie is van een militaire allliantie of of verstandhouding.

De Nederlanders zouden nimmer hun toestemming verlenen aan enige stap, die hen mogelijk een duimbreed nader zou brengen tot de internationale gevaarlijke zone. Dr. Colijn's pogingen om een gebied van vrijere handel te scheppen, waar Nederland, België, de Scandinavische staten en Finland deel van zouden uitmaken, heeft evenwel gefaald. De Oslo-conventie is dood en een herleving er van acht de schrijver ondenkbaar.

Alle moeilijkheden van de internationale toestand ten spijt blijft de Nederlandse openbare mening kalm. Dit blijkt ook uit de beursberichten en uit het feit dat de deposito's bij de banken vrijwel onveranderd zijn gebleven. De Nederlanders hebben hun zenuwen goed onder bedwang. Zij beseffen het gevaar van hun positie. Zij vrezen, dat ingeval van een oorlog het thans moeilijker zal zijn dan in 1914 om neutraal te blijven, maar zij gaan gewooon hun gang. Velen vertrouwen op de dag dat de wereld weer normaal zal zijn, maar hun zwakke punt is, volgens de medewerker van de Times, dat zij hun politieke en oeconomische theoriën gronden op het herstel van de oeconomische vrijheid van voor de oorlog.

Hij eindigt met te verklaren, dat Koningin Wilhelmina in haar beroep voor nationale eenheid tracht het volk de realiteiten van de wereld om hen heen te doen beseffen en met hetzelfde doel gaat dr. Colijn voort met zijn veldtocht voor constitutionele hervorming.

De Heer en Mevrouw
Groenhof Hofstee
geven kennis van de geboorte
van hun zoon
HENDRIK CORNELIS.
5 APRIL 1939. ST. ELIZAB. GASTHUIS.

Het bestuur van de Afdeeling Curaçao van het
Nederlandsche Roode Kruis
deelt ons het volgende mede:
Dat zij een aantal burger gasmaskers, voor volwassenen en kinderen ontvangen heeft. Deze gasmaskers zijn verkrijgbaar tegen kostprijs a fl. 15.58 per stuk. Geinteresseerden kunnen hun aanvragen richten aan den Heer
Alex Curiel,
Penningmeester van het Roode Kruis,
Curaçao.

BEKENDMAKING.

Aan eigenaren of bewoners van perceelen gelegen aan de Breedestraat Punda of aan de Roodeweg Otrabanda die een aansluiting wenschen op de in aanleg zijnde rioleering, en daartoe vóór 15 April 1939 een aanvraag aan den Directeur der Openbare Werken zullen hebben gericht, zal een verminderde prijs van f. 25,— per aansluiting in rekening worden gebracht.

DE DIRECTEUR VAN OPENBARE WERKEN,
2-1 **J. TEN BRINK.**

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Tegen Pasen schijnt er in de politiek wat vacantiestemming te zullen komen. We noemen het maar vacantiestemming, want zo christelijk is de politiek nog niet dat we hier van Paasvrede zullen mogen spreken.

Om Pasen thuis te vieren zal Beck wel dezer dagen weer naar Polen teruggaan; nu het Anglo-Poolse contract is ondertekend; een contract wat gericht is tegen iedere bedreiging van Polens onafhankelijkheid.

In de Duitse pers wordt zoals gewoonlijk weer het spreekkoor. „Er ist nicht wahr" aangeheven en gezegd, dat er nooit sprake is geweest van een aanranding van Polens onafhankelijkheid.

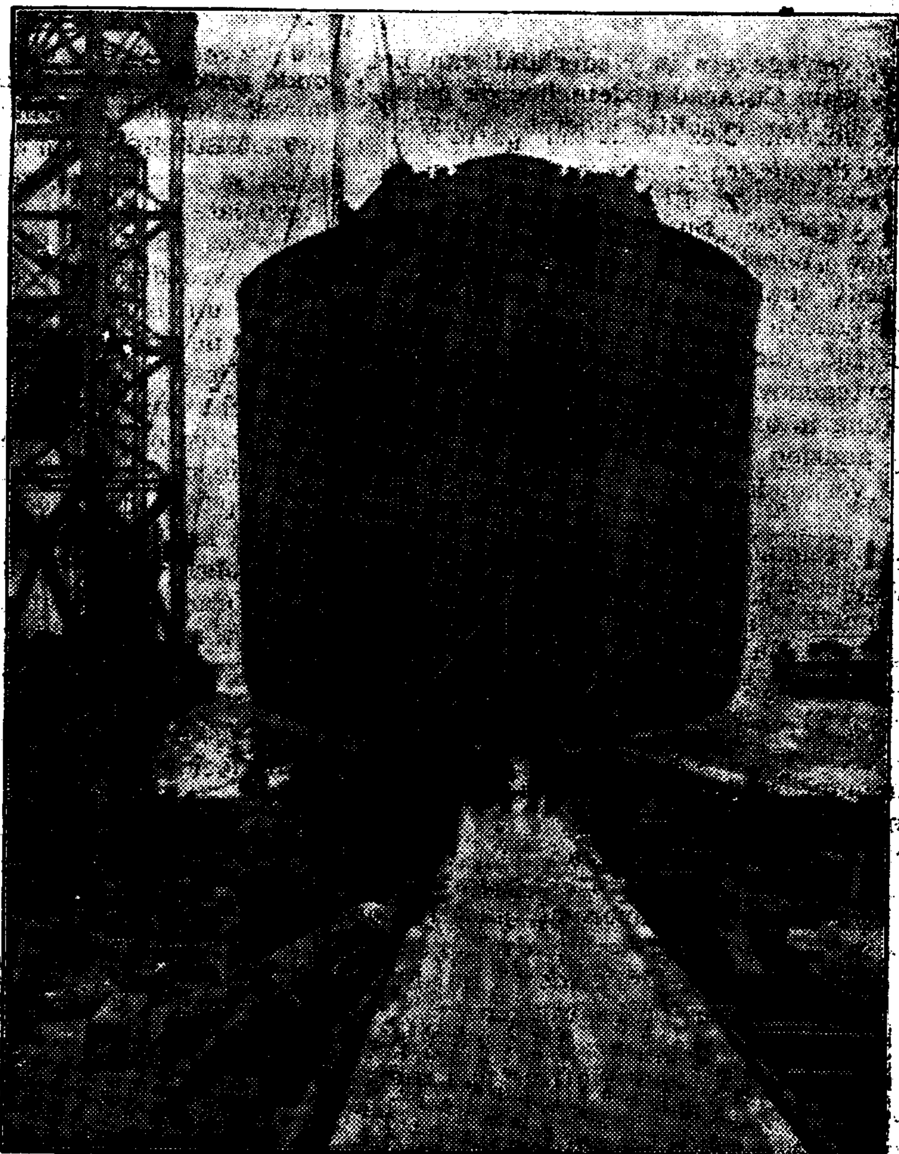
Italie en Duitsland hebben ook de laatste dagen met elkaar geconfereerd en wel bij monde van de legerchefs der beide landen die in Innsbrück bij elkaar geweest zijn. Deze besprekkingen zijn natuurlijk strict geheim en of ze misschien in verband staan met de actie welke Italie zou willen ondernemen tegen Albanie?

Ook Italie beweert in deze niets kwaads van plan te zijn met zijn troepen concentraties in Bari en Brindisi; daarbij zijn dezer dagen drie Italiaanse oorlogschepen in Durazzo de hoofdstad van Albanie aangekomen. Albanie kan er niet goed achter komen of dit bezoeknu uitsluitend een beleefdheidsvisite geld bij gelegenheid van de geboorte van een Albaanse Pris; en heeft daarom maar maatregelen genomen voor zijn veiligheid. Onze lezers weten reeds dat Engeland ook ten opzichte van de onafhankelijkheid van dit land waakzaam is.

Met dit weinige politieke nieuws, waaraan nog toegevoegd kan worden dat President Lebrun als president van Frankrijk is herkozen, moeten we ons tevreden stellen en daarom lijkt het niet ondienstig voor vandaag eens wat aandacht te besteden aan Nederlnd en wel hoe het Buitenland onze internationale positie bekijkt.

Onder de opschriften. „The spirit of Holland", „dr. Colijns taak", „Grenzen nabij en ver", is een artikel van een bijzonderen medewerker van de Times verschenen, waarin de schrijver er zijn verwondering over uitspreekt, dat nog zoveel Nederlanders klaarblijkelijk vasthouden aan het geloof, dat een terugkeer tot de oeconomische omstandigheden van voor de oorlog mogelijk is en dat de moeilijkheden van de grote handelsmogend-

HET MOTORTANKSCHIP „TIBIA", voor de Kon. Shell-groep, is bij de Ned. Scheepsbouw-Mij. te A'dam te water gelaten. Links: mevr. Goedkoop-Everts verricht de plechtigheid. Rechts: het schip glijdt te water.

CURACAO.

ZILVEREN FEEST BIJ DE FRATERS.

Op 12 April zullen de Fraters Ignatius en Rigobert hun Zilveren Feest vieren. Deze twee zeer verdienstelijke leden van de Congregatie der Fraters zal het op die dag zeker niet aan belangstelling ontbreken. De dankbaarheid hunner leerlingen en oud-leerlingen van deze beide sympathieke onderwijzers zal zeer groot zijn.

Mogen zij nog [illegible] de opvoeding van de Curaçaose jeugd.

We laten hieronder enkele levensbijzonderheden volgen:

Frater M. Ignatius van Loyola werd te Tilburg geboren op 14 October 1896, en kwam op Curaçao aan op 24 December 1919. Na eerst werkzaam te zijn geweest aan het St. Thomas-College en de St. Joseph-school (Pietermaai) werd hij in Januari 1923 naar Bonaire verplaatst, waar hij in Februari '24 tot Directeur werd benoemd. Op 1 Dec. 1926 werd Fr. Ignatius benoemd tot Directeur van het St. Thomas-college. Deze functie bekleedde hij tot September 1932.

Fr. Ignatius werd toen benoemd tot Directeur van het Fraterhuis op Bonaire en tevens hoofd der fraterschoool aldaar.

In Augustus 1938 werd hij benoemd tot hoofd van de schoool te Wishi.

Frater M. Rigobert werd geboren te Baardwijk op 3 October 1896, trad in de Congregatie der Fraters op 12 April 1914 en kwam op 18 October 1924 te Curaçao aan. Tot December 1926 was fr. Rigobert werkzaam aan de St. Vincentiusschoool en daarna aan 't St. Thomascollege.

Vanaf de oprichting op 1 Mei 1930 was fr. Rigobert verbonden aan de R. K. Boekhandel „St. Augustinus."

ONBEHEERD STAANDE AUTO'S.

Het komt de laatste tijd herhaaldelijk voor, dat onbeheerd staande auto's door onbevoegden worden weggenomen om daarmede te gaan rijden. Bijna steeds is dit mogelijk doordat de bestuurder het contactsleuteltje in zijn auto heeft achtergelaten.

De bestuurders van auto's worden daarom in hun eigen belang geraden, bij het verlaten van hun auto, onverschillig waar deze te hebben geplaatst, het contactsleuteltje mede te nemen.

AANRIJDINGEN.

Had op de Schottegat, ter hoogte van Seroe Macoco, een aanrijding plaats tussen een motorrijtuig en een autobus, vermoedelijk tengevolge van slippen. Persoonlijke ongelukken vonden hierbij niet plaats.

Beide motorrijtuigen werden ernstig beschadigd.

Op Zaterdag 1 April 1939 is nabij Grote Berg een 12-jarige meisje, genaamd J., uit een rijdende autobus gevallen, doordat de autobus aan de zijde waar het meisje zat, niet van een portier was voorzien. Zij bekwam een vrij ernstige hoofdwonde en is in het hospitaal ter verpleging opgenomen. Een onderzoek wordt ingesteld.

DOODSLAG.

Als verdacht van poging tot doodslag is door de Politie aangehouden en in bewaring gesteld de 30-jarige chauffeur A.

MEINEED.

Als verdacht van het plegen van een meineed is op 1 April j.l. door de Politie aangehouden de Portugees F.

EEN BRANDJE.

In de namiddag van 4 April l.l. woedde een gasbrandje te Mian Scharbaai alhier. Door omstanders werd de brand geblust.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan den R.K. Geestelijke van de 2de rang op Curaçao H. Ph. J. A. Gallé is, wegens andere redenen dan ziekte vier weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst 11 maanden buitenlands verlof verleend met vergunning de vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

Aan den Voorzitter van de Bioscoop-commissie op Aruba L.C. Kwartsz is op zijn verzoek eervol ontslag alszodanig verleend onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten.

Ds. C. E. Alers, lid van bovengenoemde commissie is benoemd tot Voorzitter.

De Griffier bij het kantongerecht op Aruba F. J. Q. Kwartsz is benoemd tot lid van meergemelde commsisie.

De schrijvers H. G. de Jongh, werkzaam ter administratie van financiën, R. Pietersz, werkzaam op het Bureau van de burgerlijke stand en het bevolkingsregister op Aruba en W. C. Breusers, werkzaam ter Administratie van financiën, zijn bevorderd tot klerk.

De tijdl. schrijvers W. A. Palm, werkzaam ter Gouvernements-Secretarie, Mej. F. Muskus, werkzaam ter Gouvernements-Scretarie, U van Breet, werkzaam op het bureau van de burgerlijke stand en het bevolkingsregister op Curaçao, A. P. Loewenthal, werkzaam ter Administratie van financiën, C. E. Tramm, werkzaam ter Inspectie der belastingen en A. Capello, werkzaam ten postkantore alhier, zijn bevorderd tot tijdelijk klerk.

Aan den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen alhier E. A. Romer is met ingang van de 15de Juni 1939 wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst één jaar buitenlands verlof verleend met vergunning de vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

Aan den hulp-bacterioloog bij de Openbare gezondheidsdienst alhier C. Holstein is met ingang van de 1ste Mei 1939 op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, onder toekenning van pensioen.

Aan den R.K. Geestelijke van de 2de rang J. M. L. van Weerelt is wegens andere redenen dan ziekte 30 dagen vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst 5 maanden binnenlands verlof verleend, met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Mevr. C. P. v.d. Linden-Woudsma, belast met de leiding van het geven van onderwijs aan de leergang voor lichamelijke oefening op Curaçao is tijdelijk eervol van deze werkzaamheden ontheven.

Mevr. J. Brocades-Zaalbergen-Bergman is gedurende de afwezigheid van Mevr. v.d. Linden-Woudsma voornoemd tijdelijk belast met de leiding en het geven van onderwijs aan voornoemde leergang.

De commies-Onder-Gezaghebber van Saba X. Ch. M. Krugers is aangewezen om den Ontvanger-Chef van het Postkantoor en Hypotheekbewaarder op Saba C. P. Jansen, gedurende diens vrijstelling van dienst en buitenlands verlof te vervangen.

Mr. C. Suthoff, Voorzitter van het Hof van Justitie in Curaçao is in activiteit hersteld.

De klerk W. G. de Haseth, werkzaam ten parkette van den Procureur-Generaal alhier is bevorderd tot adjudant-commies.

C. Z. Merzelina is benoemd tot tijdelijk veldwachter in Curaçao.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

Blijkens van den Nederlandsen Gezant te Caracas ontvangen kennisgeving is te Rancho Chico, gemeente Union, district Puerto Cabello van de Staat Carabobo op 25 Februari 1939 overleden Martin Benites afkomstig van Curaçao, oud 72 jaar, gehuwd. De overledene had 25 jaar in Venezuela vertoefd, waar hij een huisje heeft nagelaten. Erfgenamen in Venezuela onbekend.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

ZUID AMERIKA HANDBOEK.

Van de agent de Heer C. S. Gorsira ontvingen wij in dank het „South America Handboek 1939", uitgegeven door de Trade & Travel publications Ltd. een dochtermaatschappij van de Royal Mail Lines Ltd.

Het boek beslaat meer als 700 bldz. met verschillende statistieken, immigratiebepalingen enz. Het geeft volledige informatie over alles wat de zakenman en de tourist wil weten van Mexico, heel centraal- en Zuid-Amerika door tot aan Vuurland toe.

Het boek is verkrijgbaar bij de Hollandse boekhandel.

De Paasklokken van Zevescheure.

EEN VLAAMSE VERTELLING DOOR GEEL DE GROOTE.

En daar stond nu dat oude kerkske van Zevescheure, met een bult en een scheefgezakte toren. Als het wat hard waaide, vlogen de leien van het dak, rats en ineens naar beneden, met een doffe plof op de graszoden van het kerkhof. Dan kwam de koster buiten en die ruimde ze op — smeet de stukken in een vuilbak, maar die gaaf gebleven waren hield hij zorgvuldig bij, in een vergeten hoek van de sacristij.

De koster zei altijd: „Vandaag of morgen moeten ze de kerk toch hernieuwen en dan kunnen ze dat goedje nog gebruiken." Hij sprak altijd van zijn kerk, niet van z'n kerkske.

Hij was er danig fier op, om niet te zeggen groots. Als hij op staminee kwam, en dat gebeurde nog wel eens, wist hij er altijd over te vertellen. Hij stond op goede voet met mijnheer pastoor. Die zei hem alles, wat er zo omtrent bestuur en beheer van de kerk te zeggen viel. Want hij, als koster, moest toch maar zorgen dat er dan toezicht gehouden werd. Als de gemeente voor de herschildering gestemd had en dat werkske uitgevoerd werd, moest hij er bij zijn, om te zien of z'er wel goei verf op legden. Och, maar dat was al zo lang geleden! Want zie het kerkske daar staan, zie het van binnen en van buiten. Het wordt hoog tijd om er wat aan te doen.

En zekere dag riep de pastoor den koster in zijn pastorij — hij zei: „Cies, man, we zijn er door! Gisteravond heeft het er wel gespannen in ‚de raad", maar er komt weer wat los. Er staat een hele hoop werk op stapel...!"

„Wat zegt u mijnheer pastoor?" vraagt de koster.

„'k Heb zoveel duizend frank gekregen", triomfeert de pastoor — „die zijn allemaal voor de restauratie van de toren. En morgen ga ik naar den baron. Die geeft ook nog wel wat..."

„Da's goed werk, mijnheer pastoor", en de koster trekt eens peinzend aan zijn pijpke, maar ineens vraagt hij: „Zoudt ge al dat geld alleen in de toren steken, mijnheer pastoor? De sacristij heeft ook wat nodig..."

„Allemaal in de toren, Cies. Weet ge wat ik ga doen? Raad het eens!"

Cies telt op vinger en duim na wat er allemaal aan die toren gedaan kan worden. Hij somt het ook allemaal op en zegt het aan den pastoor. Maar hij is er altijd naast.

„Mis! Mis!" roept de pastoor dan telkenmale en dan vouwt zich een zoete lach op zijn gezicht open. Ge kunt het zien: de pastoor heeft plezier in dien zoekenden en tastenden Cies. Maar eindelijk zegt hij tegen zijn koster, als 't hem lang genoeg geduurd had:

„Er komen nieuwe klokken in de toren. Schone, nieuwe klokken, met volle klank en blinkende lijven. En er moet iets in staan. We zullen ze 'n naam geven... drie stuks, peins eens, Cies, drie van die zware brommers......"

„Jamaar, jamaar..." schuddekopt Cies nu — want de koster blijft in zulke gevallen steeds zakelijk — „drie klokken! daar is nooit plaats voor in de toren..."

Nu onderbreekt de pastoor, een beetje geraakt: „Cies jongen, ik zei u toch dat de hele toren vernieuwd wordt. Ze zullen hem uitbouwen, verbreden in de spits... enfin, er moet zelfs ruimte komen voor vijf klokken als het moet..."

„Da's te veel", roept Cies, „vijf klokken in een dorpke!"

„Ge verstaat me niet, jongen, dat was maar bij wijze van spreken..."

En zo babbelen koster en pastoor nog lange tijd over en weer. De pastoor optimist en idealen-vol, de koster, meer aards, zakelijker en met een kop die zich al helemaal op de uitvoering van de werken had gespitst.

Ja, de uitvoering van de werken, dat was wat, eer die aan den goeden aannemer waren uitbesteed. Heel het dorp sprak er van. In de café's vooral kon men er mee bezig zijn. Partijen vormden zich — de enen spraken zich voor den aannemer van Hondskooter uit, de anderen zouden gaarne hebben dat die van Korzelegracht het werk kreeg.

De pastoor moest er tussen komen. En 's Zondags, als hij z'n preek geëeindigd had, sprak hij er nog gauw van: „Ik hoor dat ge ruzie maakt over de aannemers. Ge moogt dat niet doen. Ik neem den aannemer van Hondskooter niet en ook niet dien van Korzelegracht. Er komen mannen van de stad. Zwijgt nu maar. Werkt liever mee aan de opbouw, schenkt ook een steentje." Hij zei dat kort en krachtig, zonder er doekskens rond te doen. Ge moest die mannen van Zevescheure flink aanpakken, anders was er geen huis mee te houden.

Maar de praatjes gingen toch verder — overal lekten ze door, in de smidse, in 't volkshuis, in de herbergen. Nu had men het weer over de klokken. Ze zouden met Pasen voor de eerste keer luien. Dan zou de toren ook helemaal af zijn. Dat ging wat worden — drie grote klokken, uit zuiver brons, en als ze die gaan ophangen zal het hele dorp er zeker rond staan.

Maar er was anders al genoeg te zien bij de restauratie van de toren. De mannen van de stad hadden er een pak van weg. Ze klauterden op stellingen zoals de Zevescheurenaars dat nog van niemand hadden gezien en daarom deden ze aan een kolonie bavianen denken. De koster sloop elke dag rond zijn kerk, angstvallig toekijkend of ze er niets aan verprutsten, al was hij dan van het vak.

En de pastoor correspondeerde voortdurend naar de gieterij. Of de klokken toch vooral vóór Pasen zouden gegoten zijn. En hij kreeg antwoord, dat hij er vast op mocht rekenen. Elke week schreef hij een stukske over de klokken in zijn parochieblad. Hij epistelde dan met grote ijver, sprak van de betekenisvolle roep der bronzen brommers en beloofde zijn gelovigen het schoonste Paasfeest dat zij tot nu toe ooit gekend hadden. De moeders zegden nu tegen hun kinderen dat de klokken werkelijk naar Rome waren gevlogen en Cies deed daar zeker nog een scheppeke bij. Die beloofde hun eieren, echte eieren van de klokken. Ze mochten ze onder de toren komen rapen, als ze voor 't eerst zouden luien.

Ja, Cies meende het, als hij de kinderen wat Paaseieren beloofde. Hij liep er met in zijn hoofd. Dat zou een schone dag kunnen worden. De klokken zouden hun eerste majesteitelijke klanken over de velden doen galmen en dan moesten de de eieren, zogezeid, naar beneden tuimelen.

De pastoor reisde naar een verre stad. De gieters hadden hem uitgenodigd; hij ging eens zien hoe ze de klokken maakten. De koster stapte met hem mee, tot aan het statieke, waar de bommel krakend en zuchtend langs het smalle perron stilstond.

„Hier, uw paraplu..." zei hij en hij reikte een lang regenscherm door het openstaande coupé-raampje aan zijn „menheer". Hij sloot de buitenste deurkruk zorgvuldig af, want ongelukken liggen gewoonlijk in kleine dingen. Men kon nooit weten, dacht Cies, menheer pastoor voyageert ook niet zo dikwijls. En daar moet ge aan gewend zijn, ge moet dat kennen. Toen stak de chef van Zevescheure's statieke het fluitje tussen de lippen en traagzaam, oh zo traagzaam gleed menheer pastoor in het treintje uit het oog van den nawuivenden koster. Nu stond hij daar, geheel alleen, maar met wereldse macht en zeggenschap in het bestuur van het stenen kerkje. De onderpastoor was er ook nog, maar die bemoeide zich niet met de restauratie. En Cies had wat gaarne, dat hij er niet tussenkwam. Hij wist het allemaal wel.

Als de opzichter iets nodig had, kon Cies hem wel te woord staan. Als ze de sleutels voor een poortje of een deurke vandoen hadden, moesten ze ook naar hem komen. Hij bewaarde alles, kende de inboedel van a tot z. Ze moesten het niet wagen een keersestomp te ratten — dat zou hij wat gauw bemerken.

En daarom slentert hij dikwijls op de werken. Hij heeft den meestergast het hoopje oude leien in de sacristij getoond.

„Ze kunnen nog gebruikt worden", zegt hij, „laat ze van de rekening schrijven...."

Wat dacht ge, dat hij de zaken niet goed bestuurt?

Nu menheer pastoor weg is en hij de volle verantwoordelijkheid op zich wegen voelt, ziet hij nog strenger toe, tracht hij z'n economie nog verder te drijven.

De volgende dag ontvangt hij een kaartje van menheer pastoor. Die schrijft hem in dezer voege:

„Vriend Cies, ik ben hier goed gearriveerd en goed ontvangen. De directeur stond aan de statie en hij bracht me met zijn auto naar z'n huis. We hebben dan gegeten en we zijn met een sigaar in ons hoofd naar de gieterij gegaan. Het was daar heet. Onze klokken staan al in de vorm. Ze worden mooi. De directeur was er bijzonder over tevreden en de stemmer zei dat er schone klank zou uitkomen. Ze hebben er puur brons, van 't edelste, van 't beste aan besteed. Dat moet wel goed komen. Maar wat ik u eigenlijk allereerst schrijven moest: Ik blijf hier nog één dag — zeg dat eens aan de meid, want die kan niet lezen. Ik schrijf ook nog aan den onderpastoor, voor de diensten. Hij zal u wel zeggen of 't wit of zwart moet zijn, met de kazuifels. Let ondertussen maar goed op de restauratie en maak dat er niet geluierikt wordt, want dat kost allemaal maar geld. Tot overmorgen: Uw pastoor Vinke."

Dat was een prikkel, een aanzetting temeer voor den ijverigen koster. Er werd gewerkt in geweldig tempo. De pastoor kwam uiterst tevreden terug uit de verre stad. De grote vasten begon en de toren stond er goed voor. Het gebinte klom hoger en hoger — allemaal nieuwe balken en planken. Daar werden de leien overheen gelegd. Met Pasen zullen ze luien, had meneer pastoor tegen Cies gezegd — zie maar, de gieterij stuurt mij een kaartje, ze komen ze een week [illegible]

Cies wreef in z'n pollen: met Pasen luizen ze, en met elektriek! Hij zal niet meer aan de zelen moeten hangen, zich niet meer doodsleuren. Ja, als ge 't goed beschouwet, had menheer pastoor het best gearrangeerd. Hij zou maar een schakelaar moeten overhalen en 't spel zou dan wel vanzelf in gang schieten.

Met Pasen luien ze! Schoner dag dan deze om klokken in te huldigen kon men niet bedenken. De restaurateurs sloegen de laatste klanken uit hun truwelen. De kalkers kwamen al: die kwakten heelder potten witsel tegen de binnenmuren. Het moest allemaal proper zijn en goed afgewerkt.

En weer kwam er een kaartje van de gieterij, voor menheer pastoor. Ze waren kant en klaar! Ze stonden te glanzen in het atelier, schreef de directeur. Ze zullen er plezier aan beleven in Zevescheure.

Menheer pastoor verschijnt op de preekstoel en deelt de voleinding van de schone klokken aan de parochianen mede. Ze zijn af — met Pasen zullen ze luien. Maar dat wisten de parochianen al lang, van Cies.

Nu beraadslaagden Cies en de pastoor hoe men de klokken ongemerkt in het dorp kon smokkelen. Kijk eens, ze wilden de verrassing absoluut doorvoeren. Ze moesten in 't geheim gewijd en opgehangen worden. Ze moesten dus als 't ware echtig op Paasmorgen uit Rome arriveren en dan ineens beginnen te luien, te luien, menheerke. Dan zouden de parochianen daar staan, als van de hand Gods geslagen, totaal overrompeld, verrast. Welk een schone Paasmorgen zal dat worden. Cies raadt den pastoor aan naar de gieterij te schrijven [illegible] de klokken in de nacht af te leveren. Hij zorgt dan wel voor werkvolk, dat de mond kan houden. En zó deed menheer pastoor. En de klokkengieter had er niets op tegen. Ze hadden daar uitstekende camions, goede chauffeurs, enz., enz.

Een grote wagen reed met z'n kostbare vracht door het land — de klokken voor het kerkske van Zevescheure. Twee jonge chauffeurs bestuurden het konvooi. Ze babbelden met elkander, keken goed uit hun ogen. Zevescheure was niet ver meer... maar ineens doemt een viaduct uit het duister plots voor hen op... ze remmen uit alle macht, doch de zware wagen is niet direct geneigd ter plaatse te blijven en dus schuift hij nog verder naar voren... pardaf... tegen de zoldering der viaduct... — de [illegible] van de klokken [illegible] af, alsof ze van speculaas [illegible]. Daar staan nu die arme, schone klokken van Zevenscheure; ze blinken nog in de donkere nacht, maar ze zijn beschadigd.

BEDRIJFSONGEVAL.

Bij een bedrijfsongeval in het Julianadok alhier, werd de werkman P. niet ernstig aan het hoofd gewond. Per ambulance is de man naar het Sanatorium overgebracht en aldaar ter verpleging opgenomen.

INGEZONDEN.

„OVER BEGRIP VOOR HET REGIONALE".

Het hoofartikel met bovenvermeld opschrift, verschenen in No. 4 „Curaçao, weekblad voor de staatkundige ,economische en cultureele belangen van het gebiedsdeel Curaçao", noopt ons den schrijver de volgende vragen te stellen.

1. Is het U niet bekend, dat de Limburger, de Fries en de Amsterdammer naast hun eigen dialect en Friese taal, de Nederlandse taal machtig zijn en daardoor in staat zijn in het Nederlands te denken.

2. Is het U bekend, dat er plannen bestaan die dialecten en taal uit te roeien?

3. Is het U bekend, of een dergelijk plan bestaat ten aanzien van het papiamentoe?

4. Zo niet, acht U het dan niet een cultureel belang - en daarom wenselijk -, dat naast het Papiamentoe zich een intensieve Nederlandse invloed baan breekt in het algemeen, opdat deze in staat wordt gesteld zich te ontwikkelen en bijgevolg een ontwikkeld arbeider en een ontwikkeld kiezer te worden.

5. Of acht U het Nederlands uitsluitend geschikt voor een kleine groep der Curaçaose bevolking, die zich met die kennis bevoordeelt?

6. Bent U niet van mening, dat wanneer de ganse bevolking de Nederlandse taal deelachtig werd, dit de band met het zo geliefde Moederland nog meer zou versterken?

7. Indien U het met het vorenstaande (4, 5 en 6) niet eens bent, acht U het dan niet beter het Nederlands op de scholen af te schaffen en te doceren in het Papiamentoe, hetgeen met behulp van armengebaar en vreemde woorden ook wel zal lukken.

8. Acht U het niet een gelukkig feit, dat toen Curaçao — reeds een vijftiental jaren geleden — om Nederlandse ambtenaren en technici vroeg, deze zich inscheepten om het rijk buiten de keerkringen te dienen?

9. Acht U het niet vanzelfsprekend, dat die Moederlanders — na een Oceaanreis van 20 dagen — in dit deel van het Rijk gastvrijheid ondervinden? Bestaat die gastvrijheid in werkelijkheid nog ergens anders in, dan dat men fantastische huren betaalt voor woningen en goederen koopt, waarop 100 tot 200% winst wordt gemaakt ten bate van de winkeliers?

10. Is het U bekend, dat er naast de opleidingscursus voor Curaçaose ambtenaren, geen cursus werd ingesteld voor Nederlandse ambtenaren om het Papiamentoe te leren?

11. Wat bedoelt U met „eerbied of begrip voor de plaatselijke gebruiken"? toch niet de tamboerdans?

12. Gelooft U niet, dat wanneer het Nederlands meer ingang vindt, de bevolking ook meer Nederland, c.q. ruimer gaat denken, c.q. meer plichtsbesef krijgt ten aanzien van zijn werkgever, zonder dat een en ander schade zal doen aan de regionale toestanden?

13. Als Curaçao niet beschikt over voldoende hoofd-, sub-alterne- en technische ambtenaren, hoe stelt U zich dan voor de Staatsmachine te laten draaien, toen en nu?

14. Kan men dan spreken, dat de Curaçaose ambtenaar wordt verdrongen, waar hij er niet in voldoende mate is?

15. Is het U bekend, dat er zelfs banketbakkers uit Nederland worden geimporteerd door Curaçaose firma's?

16. Is het U niet bekend, dat, zonder Nederlandse opleiding, zeer vele Curaçaose ambtenaren hogere functies hebben bekleed en nog bekleden en dat er zelfs — nog niet zo lang geleden — tot het hogste ambt werden geroepen?

17. Is het U niet bekend, dat aan academici — ook in Nederland — moeilijke beginjaren niet gespaard worden? doch desondanks hier zowel als in Nederland doorgaans een snelle promotie maken indien zij in de praktijk bruikbaar zijn?

18. Acht U het niet van belang voor de Staatkundige en culturele ontwikkeling van Curaçao, dat het Nederlandse element verschillende functies inneemt, al ware het alleen maar terwille van de nodige objectiviteit, daarbij staande op een imperialistisch standpunt?

19. Hoe stelt U zich voor Curaçao — zonder krachten uit Nederland — op te bouwen, waar er nauwelijks een pijpfitter op het eiland zelf aanwezig is? U denkt toch niet aan vreemdelingen?

In dit verband zou ik den schrijver willen vragen of het hem bekend is, dat er specifiek Curaçaose firma's arbeiden met ingevoerde vreemdelingen alsof het de gewoonste zaak van de wereld is?

20. Als de schrijver Groot-Nederlands cultureel denkt, zal hij dan niet na lezing dezer vragen tot de conclusie komen, dat het bovenvermelde artikel door vele Moederlanders — die voor jaren hun beste krachten aan Curaçao hebben gegeven en nog geven — wordt beschouwd als een klacht tegen hunne aanwezigheid en die bij lezing van dat artikel wederom niet aan de indruk kunnen ontkomen, dat zij slechts geduld worden inplaats van gewaardeerd?

21: Is het den schrijver niet bekend, dat de Nederlanders over de ganse wereld worden gewaardeerd en zich snel kunnen aanpassen — ook in Oost-Indië — en dat alleen op Curaçao volgens regionale begrippen zulks blijkbaar niet eenvoudig is, waar er bij vlagen wordt geslingerd met de woorden „aanpassen" en „tact", alsof hier het heerlijkste der heerlijkheden begint en eindigt?

22. Indien de culturele belangen van Curaçao daardoor niet worden geschaad, wil de schrijver deze vragen dan eens in „Curaçao" afdrukken en zo mogelijk een eerlijk antwoord daarop geven?

Met het oog op de regionale toestanden, tekenen wij als:

Groot-Nederlander.

BOEKBESPREKING.

DE KATHOLIEKE KERK.

Doopsel en Vormsel.

Als deel 12 van het grote standaard werk De Katholieke Kerk, uitgegeven door de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht, in opdracht van het Katholiek Comité van Actie Voor God, is thans verschenen Doopsel en Vormsel, van de hand van Prof. Al. Janssens C. I. C. M. De schrijver heeft zijn moeilijke stof zo helder en in duidelijke begrippen omschreven en verklaard, zodat ook dit deel in brede kringen zal worden gelezen en gewaardeerd. In de inleiding beantwoordt de geleerde en bevoegde schrijver allereerst de vraag, of er vóór Christus sacramenten bestonden. Vervolgens wordt in het eerste gedeelte een uitvoerige behandeling van 't Doopsel gegeven en in 't 2e gedeelte van het vormsel. Van beide voorname sacramenten worden de naam, begrip en instelling, de wezelijke bestanddelen, de bediening en het subject, de genadewerking, het merkteken, de noodzakelijkheid en de practijk, aan een alleszins competente en diepgaande beschouwing onderworpen. Doopsel en Vormsel beide zijn sacramenten, waarvan onze katholieken in deze dagen, welke zo vol zijn van brandende en actuele vraagstukken, zo bitter weinig weten.

Moge het den schijver gegeven zijn dat velen in dezen tijd van Katholieke Actie zijn studie över beide zo waardevolle en voorname sacramenten ter hand nemen [illegible], tot geestelijk voordeel en nut van zichzelf en anderen.

LAATSTE BERICHTEN.

Italië maakt zich meeester van Albanië.

Gisteren zijn de Italianen Albanië binnengevallen. De steden Vallona en Durazza werden van uit de zee gebombardeerd alsmede door vliegtuigen, waarna Italiaanse troepen aan land gingen.

De Koningin is naar Griekenland gevlucht. De koning heeft zich aan het hoofd van de troepen gesteld, welke een 25 duizend man sterk zijn.

Italië had eerst een ultimatum gezonden, wat onmogelijk te accepteren was. De Albanezen hebben besloten hun land ten uiterste te verdedigen en deden een oproep aan de neutrale staten.

De Pan — islamitische vereniging te Londen heeft de Islam opgeroepen tegen Italië, omdat Albanië voor ¾ mahomedaan is.

Woensdag nog had Italië aan Engeland verklaard, dat het niet van zin was iets te veranderen aan de Status quo in de Middelandse zee.

Er hadden gisteren te Londen drukke diplomatieke besprekingen plaats met de gezanten van Frankrijk, Turkije, Polen, Griekenland en Roumenië.

Minister Chamberlain is in Schotland. De Engelse gezant in Rome zond een nota aan Graaf Ciano. Men verwacht in Europa ten gevolge van het gebeuren in Albanië geen toenemende spanning.

VATICAANSE UITZENDING.

Zondag 9 uur Greenwich tijd 5.30 Cur. tijd zal van uit de St. Pieter per radio Vaticana 19.48 M de uitzending der plechtigheden plaats vinden. Het is nog niet zeker of Z.H. Paus Pius XII een

Zegenrijk en weldadig is het werk der goede pers, maar ook het verderf door de slechte pers aangericht, is onberekenbaar groot.

Eén slecht boek kan beslissend zijn over het lot van een mens hier en hiernamaals.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Minister Göring vertrok naar Tripolis. Minister Göbbels ging van Egypte naar Rhodus.

Spanje is toegetreden tot het antikomintern pact. Dezer dagen zullen 20 duizend Italianen uit Spanje terugkeren.

NEDERLAND.

Overgenomen uit B. & N.b.

Officieël wordt bekend gemaakt dat het bezoek van H. M. de Koningin aan Brussel van 23 tot 26 Mei a.s. zal plaats vinden.

De weekstaat van de Nederlandsche Bank geeft een daling aan van de goudvoorraad van 25.2 millioen.

De 18e dezer opent de K.L.M. een rechtstreekse dienst op Australië. Vermoedelijk wordt dit een wekelijkse dienst. Eerste bestuurder op deze dienst zal zijn de piloot Scholte.

Te verwachten schepen over de maand April.

8.	Dts.	„Claus Horn"	San Juan	Ciudad Trujillo
8.	Ned.	„Alkmaar"	Europa	Cristobal
8.	Eng.	„Merchant"	Liverpool	Pto. Cabello
9.	Frs.	„Colombie"	La Guaira	Pto. Colombia
9.	Ned.	„Midas"	Maracaibo	Oost Venezuela
10.	Frs.	„San Pedro"	Le Havre	Pto. Colombia
10.	Nrs.	„Ciss"	Maracaibo	Aruba—Maracaibo
10.	Nrs.	„Nordvangen"	St. Domingo	Pto. Cabello
11.	Dom.	„San Rafael"	La Guaira	Cd. Trujillo
11.	Amk.	„Santa Elena"	New York	La Guaira
11.	Eng.	„Alsound"	La Guaira	Maracaibo
11.	Zw.	„Santos"	Zweeden	La Guaira
12.	Ned.	„Agamemnon"	Cd. Trujillo	Pto. Colombia
12.	Ned.	„El Libertador"	Maracaibo-Aruba	La Guaira
12.	Ned.	„Flora"	N. York-Pto. Cab.	Aruba—Maracaibo.

In een tijd, waarin alles zo geweldig vol consequentie wordt doorgezet in het kwade, is het nodig, dat alles in het goede ook wordt doorgezet tot de uiterste consequentie.

Wij verliezen zo gemakkelijk de vrede der ziel, omdat wij die niet van de getuigenis van ons geweten, maar van het oordeel er mensen laten afhangen.

BOEKBESPREKING.

GESCHIEDENIS VAN DE LETTERKUNDE DER NEDERLANDEN.

Noord en Zuid en Overzee.

Steeds dringender — zo lezen wij in een ons toegezonden proef-prospectus van de uitgevers — wordt in Noord- en Zuid-Nederland de behoefte gevoeld aan aen nieuwe synthese der Geschiedenis van de Letterkunde der Nederlanden.

Een Kalff en een Te Winkel brachten voor een dertigtal jaren zulk een synthese met grote begaafdheid — zij het in eenvoudiger verhouding van het wetenschappelijk leven — ieder voor zich tot een goed einde.

Thans ging de voorkeur naar samenwerking van deskundigen in het vak, ieder op eigen terrein specialist, maar voldoende met de gehele materie vertrouwd om zich vrij te kunnen bewegen in een schema dat de homogeniteit van het geheel waarborgt.

Het doel dezer samenwerking wordt als volgt weergegeven: Zij willen een werk tot stand brengen dat aan de eisen van de moderne literatuur-wetenschap voldoet (oorspronkelijk en objectief, geen zucht naar populariteit of partijdigheid); een werk voor studievertrek en leeszaal maar dat evenzeer in de particuliere bibliotheek van den man van smaak ongaarne wordt gemist.

Onder de redacteuren en medewerkers vinden we namen bijeen uit „Noord en Zuid en Overzee"; uit Nederland en Vlaanderen naast den Zuid-Afrikaansen Prof. Dr. van den Heever van de Universiteit te Johannesbrug.

Het boekwerk zal negen delen omvatten.

De beide eerste (Middeleeuwen) staan onder redactie van Prof. Dr. van Mierlo te Namen. Prof. Dr. Overdiep van Groningen verzorgt de 16e eeuw, en tesamen met Prof. Dr. Wille van Amsterdam De Gouden Eeuw.

Voor de Zuid-Nederlandse Letterkunde neemt Prof. Dr. Rombauts de 16de en 17de eeuw, terwijl Prof. Dr. Baur van Gent — hoofdredacteur — in een afzonderlijk deel de 18e en 19e behandelt.

Voor het Noorden beschrijft Prof. Dr. de Vooys van Utrecht de 19e eeuw; de letterkunde na 1880 namen Dr. Anton van Duinkerken te Amsterdam en Prof. Dr. Vermeylen van Gent voor hun rekening.

Als verdere medewerkers traden reeds toe: Prof. Dr. van Stockum van Groningen, Dr. A. C. de Jong (Leiden), Dr. A. J. de Jong (Amsterdam), J. Brouwer en P. Simpa (Friese Letterkunde), A. Mirande, L. Monteyne, R. Brulez, Dr. Goris, Dr. de Smaele en M. van de Voorde. Wij noemden den medewerker voor Zuid-Afrika reeds.

De negen delen omvatten ieder ongeveer 400 bladzijden geillustreerd met re- [illegible]

De „spiegel van het geestesleven: de letterkunde" moge niet slechts aan de verlangens van den vakman voldoen, maar ook tot vreugde strekken aan eenieder wien de geschiedenis van de Nederlandse geest dierbaar is.

De uitgave wordt gebracht door Teulings en Malmberg te 's Hertogenbosch. De beide eerste delen verschijnen in de loop van 1939.

Verkrijgbaar bij de „St. Augustinus" Boekhandel, St. Thomas College.

VERGETEN GROND.

door Jacques Sneulders.

Vervolg.

KOETIRI.

DE TREIN.

Twee keer in de zeven dagen komt er een treintje. Het houdt stil waar het bosweggje stuit tegen het witte baanzand. Het is meestal bijna helemaal leeg.

Dan komen er jongens van het schooltje en halen de trommel van de juffrouw en van de meester. Trommels met vers brood en vlees. Dan spelen ze met veel lawaai in het warme baanzand.

's Middags gaat het treintje weer voorbij naar de stad. Er gaan grote manden mee, volgepropt met nappies en cassave. Grote manden ook met de ronde cassavebroden. Manden die barsten van de volheid.

Als het treintje verder schokt, staan jonge negers op de treeplank. Zo rijden ze een eindje mee, springen straks wel af in het losse witte zand en blijven grote mulle gaten achter waar de sterke voeten neerkwamen.

Blij lopen ze naar huis terug.

Veel volle manden worden ook gebracht naar Onverwacht. Een heel eind lopen langs het wit zand dat steekt. Uren lopen dichter bij de stad. Dat spaart enkele centen van de vracht.

De volle manden drukken zwaar op de natte zweethoofden.

EEN TAPIR.

Eens was alles droog, fel droog. De kreek was een angstig klein watertje. Toen had Frederik de mesthoopjes gezien van de boffroe, net als van een ezel. Ver, heel ver het bos in.

In een kleine poel was die komen drinken. Zijn hoeven stonden groot in de weke grond.

Stil was Frederik teruggegaan, een heel eind en had zacht z'n honden gefloten. Toen zat hij onder een brede boom en haalde uit zijn jas twee patronen. Zwaar geladen. Nog zwaarder maakte hij een huls. Deed kruit en lopertjes van beide in één.

Frederik had zijn oud geweer vastgebonden aan een jonge boom dicht bij de grote hoefindrukken; had een dun touw getrokken over de poel; van zijn trekker naar een boompje. Toen had hij de haan gespannen en was de lange weg terug gegaan naar z'n huisje.

Zo was de avond gekomen. De nacht. Een vals geweer, zwaar geladen; een dun touw over een poel met veel modder. Vreemd blank lichtte de zwarte geweerloop in een maanstraal. Koud blank.

De boffroe kwam drinken.

Vroeg de andere dag vond Frederik hem; een gapend gat in de sterke hals. Geramen bloed waar hij lag. Veel mieren.

Toen was er feest in Koetiri: groot feest. Mannen waren mee gekomen en hadden de boffroe het bos uit gedragen aan stevige stokken. Jonge meiden stonden te wachten met bonte hoofddoeken die ze bonden aan de armen van de dragers. Gooiden met bloemen [illegible] Gooiden naar Frederik, naar de boffroe, naar de dragers. Kinderen sprongen en dansten en gilden. Zo trok alles de bruine weg over. Feest en vreugde.

's Middags had ieder een stuk vlees. Allemaal, Juffrouw en meester ook.

's Avonds zaten de negers in het gele licht van de maan. Ze luisterden naar de verhalen van de ouden. Verhalen over boffroe, over z'n slimheid en z'n kracht. Sterke aandacht. Overal.

[illegible] WATER.

Langzaam glijdt de maan door de zuivere lucht. Een kroeskopje is zacht omlaag gegleden op moeders schoot. Stijf houdt een klein handje een wijde rok.

In de regentijd is de kreek dikwijls één breed water. Niet alleen de kreek; ook het bos, alles. Dan steekt alleen de hoge weg als een dam boven al dat water. Is alles één natheid: de hondjes liggen stijf opgerold in de huisjes, de kinderen zitten koud in het schooltje, de grote cassavebroden worden week en zacht van al dat vocht.

Alles nat en koud; de dagen en de nachten. Een natte zon met waterkleur, een slappe maan. Dan liggen de grondjes dagenlang verlaten, niemand die er komt. Alles hokt thuis.

Dan begint het rijk van de slangen, grote en kleine. Voelen ze zich nergens meer veilig, is alles nat. Ze kruipen naar de hoge plaatsen, waar het water niet komt en zoeken de bruine weg en de huisjes.

Eens is het gebeurd, lang geleden toen
Eens is het gebeurd, lang geleden toen er nog paters woonden in het grote huis van den meester, dat een heel kudde pingo's [illegible] uit het water bos kwam en de kreek over wilde. Toen was er opeens veel beweeg in al die kilheid. Sloegen dikke stokken en houwers op de wilde varkens in. Klonken schoten. Toen had Koetiri vlees voor weken lang, gerookt vlees van verdwaalde pingo's.

PIERRE.

Pierre, 'n taaie neger nog. Oud al met witte kop. Eén goedheid zijn heel gezicht.

Vroeger.

Toen is het eens gebeurd dat er een pater kwam wonen in het oude huis Een pater met veel boeken; een grote kist vol.

Toen hebben drie negers de zware kist uit het treintje geschoven en getild boven op de harde kop van Pierre.

Zo is hij toen gegaan van het witte zand door het bosweggje, tot bij het grote huis. Hij alleen met de zware kist.

Nu ligt hij in zijn schoon huisje.

Ziek.

Zo opeens is het gekomen dat hij pijn voelde onder in zijn buik. Hij werd zo misselijk, zo raar benauwd, nat zweet onder zijn grijze haren. De pater is komen kijken, de meester en de juffrouw. Ze brachten wijn mee; wat olie om te wrijven. Ze deden hun best.

Als de zon weg is staan er al kaarsjes [illegible] op een houten tafel. Vier kaarsjes en een kruis.

Stil is alles. Ver weg spelen de kinderen. Grote mensen schuiven uit het donker naar het licht van de deur. Hees gefluister van kleine bange stemmen.

De volgende middag luidde het kerkklokje. Lang. Toen droegen de negers een grote ruwe kist de bruine weg over, de brede deur in van de kerk. Voor liep de pater met misdienaar in zwarte kleren. Schel tingelden belletjes.

Van de kerk ging het een weggetje in met veel gras, tussen twee zware manjabomen door. Toen hield alles stil op een open plekje. Geen bomen, veel wied. Veel scheve paaltjes en kruisen; verweerd, bruinrood en dofgroen.

Eén diep gat gaapte. Koud.

In een klein schoon huisje woont alleen nog een zwart vrouwtje. Ze heeft nu nooit meer bonte kleren aan; altijd een witte hoofddoek op.

Om de zeven dagen komt de meester. Hij blijft wat praten en widt het oude klokje op van Pierre.

Wordt vervolgd.